

Til:
HF STUD Studieseksjonen

Dato: 29.02.2016
Saksnr.: 2016/3230 HANNELIN

Søknad om opprettelse av årsenhet i filosofi

IFIKK søker med dette om opprettelse av en årsenhet i filosofi, med studiestart fra og med høsten 2017.

Studiets navn:

- Årsenhet i filosofi
- Årseining i filosofi
- One-year programme in Philosophy

Strategi og hensikt

Faget filosofi gir mulighet til å arbeide med de grunnleggende spørsmålene i livet. Vår komplekse virkelighet og vårt pluralistiske samfunn gjør faget svært samfunnsaktuelt. Dette ved at faget tar for seg spørsmål som: Finnes det objektive sannheter eller verdier? Er demokratiet faktisk den beste styreformen? Hva skal til for at man er ansvarlig for sine handlinger? Universitetet i Oslo har det største og mest internasjonale fagmiljøet for filosofi i Norden. Fagmiljøet er spesielt sterkt innen antikkfilosofi, etikk, språkfilosofi, logikk og bevissthets- og erkjennelsesteori.

Ved å studere filosofi opparbeider man seg ferdigheter i å analysere tenkning. Dette gjør at faget både fungerer fint som et grunnlag for videre studier og et tillegg til tidligere studier.

Universitetet i Oslo tilbyr i dag bachelor- og masterstudium i filosofi. På bachelornivå tilbys filosofi som en studieretning på Program for filosofi og idéhistorie. Studieretningen tilbyr 75 plasser til nye studenter per år, og det er forholdsvis god søkning til studiet. I 2013 og 2014 var det 2.0 førsteprioritetssøkere per plass¹, i 2015 var det 1,8². Men som ved mange bachelorstudier ved HF er det et forholdsvis høyt frafall etter første og andre semester. Av de 67 som begynte på studieretning for filosofi høsten 2012 var det 34 som semesterregistrerte seg og to som fullførte bachelorgraden³

¹ <http://www.samordnaopptak.no/tall/2013/mai/foerstevalg/plasser/rangert> og <http://www.samordnaopptak.no/tall/2014/mai/foerstevalg/plasser/rangert>

² <http://www.samordnaopptak.no/tall/2015/mai/foerstevalg/plasser/rangert>

³ At de 2 har fullført etter ett semester på programmet indikerer at de har fått innpasset tidligere studier.

våren 2013. Av de 34 var det 27 som semesterregistrerte seg og én som fullførte graden høsten 2013⁴.

Vi tror at en årsenhet i filosofi for mange vil være et bedre søknadsalternativ enn et bachelorstudium i faget. Samtidig tenker vi at en årsenhet i faget vil kunne stimulere flere til å ta 60 studiepoeng i filosofi, ved å føre til et vitnemål for å ha fullført et ettårig studium. I tillegg tenker vi at et årsstudium i filosofi vil synliggjøre faget på en måte som kan få enda flere til å velge dette.

En årsenhet i filosofi vil være et godt videreutdanningstilbud for lærere som ønsker kompetanse i å undervise i historie- og filosofifaget i den videregående skole. Årsenheten kan også gi undervisningskompetanse i religion og etikk dersom den kombineres med emner i religion. Studiet vil ellers være relevant for alle som jobber med forskning eller utredningsarbeid, eller kommunikasjon i en eller annen form.

Studieplasser

Vi ønsker å tilby 24 plasser på årsenheten. Disse kan skaffes ved å overføre 12 plasser fra studieretning for filosofi på bachelorprogrammet for filosofi og idéhistorie til årsenheten. På denne måten vil vi kunne øke poenggrensen for å komme inn på bachelorstudiet noe, samtidig som vi kan få flere til å ta våre emner i filosofi og flere til å gjennomføre en kompetansegivende studieenhet (bachelorgrad eller årsenhet).

Vi tenker at dette vil være mulig innenfor de ressursene som brukes på bachelorstudiet for filosofi i dag. En konsekvens kan være at det blir færre plasser til enkeltemnestudenter på faget, men vi tenker at årsenhetsstudenter vil kunne være mere dedikerte i sine studier enn enkeltemnestudenter.

Oppbygging og gjennomføring

Vi ønsker at årsenheten skal være bygget opp som vist på neste side.

⁴ Tallene er hentet fra bakkula

2. semester	<u>FIL1003 - Etikk</u>	Emne på 1000-nivå i filosofi	Et valgfritt emne i filosofi på enten 1000- eller 2000-nivå
1. semester	<u>FIL1005 - Innføring i filosofihistorie frem til 1800</u>	<u>FIL1002 - Innføring i erkjennelsesteori og vitenskapsfilosofi</u>	Et nytt emne i filosofisk metode, på 2000-nivå
	10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng

Det vil si at årsenheten består av:

- 40 studiepoeng med obligatoriske emner; innføringsemnene FIL1005 - Innføring i filosofihistorie frem til 1800, FIL1002 - Innføring i erkjennelsesteori og vitenskapsfilosofi, FIL1003 - Etikk og et nytt emne i filosofisk metode på 2000-nivå
- 20 studiepoeng som velges blant de to siste emnene som tilbys på 1000-nivå; FIL1001 - Innføring i metafysikk og bevisstetsfilosofi og FIL1006 - Innføring i logikk, samt alle emner som tilbys på 2000-nivå i filosofi. Det settes som krav at minimum 10 studiepoeng av de 20 må være på 1000-nivå.

I første semester ønsker vi at studentene tar FIL1005 - Innføring i filosofihistorie frem til 1800 og et nytt emne i filosofisk metode på 2000-nivå. Emnet i filosofisk metode skal være på 2000-nivå ved å gi dybdekunnskaper i filosofi. Samtidig vil det bli lagt opp på en slik måte at det skal gå greit å ta det uten å ha studert filosofi tidligere.

Alle emnene i årsenheten vil kunne innpasses i 80-gruppen i filosofi på bachelorprogrammet i filosofi. Ved å ha tatt årsenheten vil man også ha dekket kravene til 40-gruppen i filosofi 40FIL1.

Utkast til nettside for «Hvorfor velge dette programmet?»

Hva er mennesket? En sjel i en konstellasjon av atomer eller noe helt annet? Kan vi være frie og ansvarlige for våre handlinger hvis alt som skjer har årsaker? Finnes det allmenngyldige sannheter, eller er alt relativt? Gir vitenskapene et enhetlig, uttømmende bilde av verden? Hva bestemmer at en handling er moralsk gal?

Årsenheten i filosofi gir deg innblikk i en spennende verden, hvor man behandler slike filosofiske spørsmål på en systematisk måte. Filosofi er et krevende men spennende studium som utfordrer

dine evner til klarhet, presisjon og analyse. Filosofi er et fag preget av åpenhet og refleksjon, hvor utveksling av tanker og ideer med andre står sentralt.

Årsenheten er for deg som ikke ønsker å ta et helt bachelorprogram, men som vil bygge på tidligere utdanning, ta videreutdanning i filosofi for å kunne oppnå undervisningskompetanse i historie- og filosofifaget eller innen religion og etikk (i kombinasjon med emner i religion), eller bare vil prøve ut om filosofi kan være et studium for deg.

Utkast til nettside for «Hva lærer du?»

En kandidat fra årsenheten for filosofi:

Kunnskaper

- har oversikt over hovedområdene erkjennelsesteori og vitenskapsfilosofi, filosofihistorie og etikk, samt enten metafysikk og bevisstetsfilosofi eller logikk, eller begge deler
- kjenner viktige originaltekster i filosofi
- kjenner til ulike filosofiske teorier innen de forskjellige hovedområdene
- kjenner til ulike filosofiske metoder og hvordan de kan brukes til å besvare filosofiske spørsmål

Ferdigheter

- kan arbeide med grunnleggende filosofiske spørsmål innenfor forskjellige filosofiske perioder fra antikken til i dag
- kan reflektere over egen tilnærming til filosofisk fremstilling
- behersker faglige termer og begreper innenfor filosofi på en slik måte at han/hun kan beskrive en filosofisk posisjon eller ha et filosofisk fremlegg
- kan lese filosofisk sekundærlitteratur

Generell kompetanse

- kan planlegge og gjennomføre både muntlige fremlegg og skriftlige arbeider over filosofiske temaer
- kan formidle filosofiske teorier og problemstillinger både skriftlig og muntlig
- kan både gi og motta konstruktiv kritikk og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis for utveksling av synspunkter innen filosofifaget

Med hilsen

Mathilde Skoie
instituttleder

Hanne Katrine Lindemann
fungerende studieleder

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Hanne Katrine Lindemann
+4722858436, h.k.lindemann@ifikk.uio.no